

Konopí? Zděsil jsem se. To budou nějací fetáci

Výsledky svých výzkumů chce vždy uplatnit v praxi. Tak to má nastavené. Když se tedy v dospívání Jan Storch zabýval trhavinami, odpaloval pařezy v lese. A když posléze s kolegy v laboratoři extrahoval nepsychotropní látky z konopí, bylo jasné, že je využije pro výrobu kosmetických přípravků a léků. Dříve či později.

➔ Irena Jirků ■ Milan Bureš

Není mu ještě čtyřicet a řídí několik firem, které vykupují technické konopí od farmářů z celé Evropy. Ve svých laboratořích z něj extrahují nepsychotropní látky, takzvané kanabinoidy, a na jejich základě vytvářejí řadu produktů. Od kosmetiky, která byla tento týden uvedena na český trh, až po nejrůznější zdravotnické prostředky, jež se zatím s úspěchem prodávají třeba v Jižní a Střední Americe. „Do podzimu budeme některé další přípravky nabízet už také v Česku, do pěti, maximálně osmi let bychom měli regulérně vyrábět otestované léky z konopí. Máme ambice vybudovat standardní farmaceutickou firmu využívající kanabinoidy,“ nepochybuje Jan Storch.

Na první pohled úspěšný byznysmen, který má našlápnuto v odvětví, jež stoupá strmě nahoru. Má to jedinýdrobný háček. Tento mladý muž nestudoval ekonomii, nemá ani titul MBA. Prvním povoláním, jehož se nevzdává, je vědec. A poměrně umanutý. Právě věda – respektive nedostatek peněz pro vědecký výzkum – jej přiměla podnikat.

Kdy jste naposledy kouřil marihuanu?

Je to už několik let, zkoušeli jsme to s kamarádem na chalupě. A já toho nechal, protože se ukázalo, že mám po tom tachykardii.

To je bušení srdce, že?

Ano. Ale stejně bych to už nikdy nezkusil. Od té doby, co jsem odpovědná osoba pro zacházení s omamnými a psychotropními látkami v Ústavu chemických procesů Akademie věd ČR a také ve firmě, která zpracovává technické konopí, nemohu si dovolit, abych byl pozitivní na THC, tedy tetrahydrokanabinol.

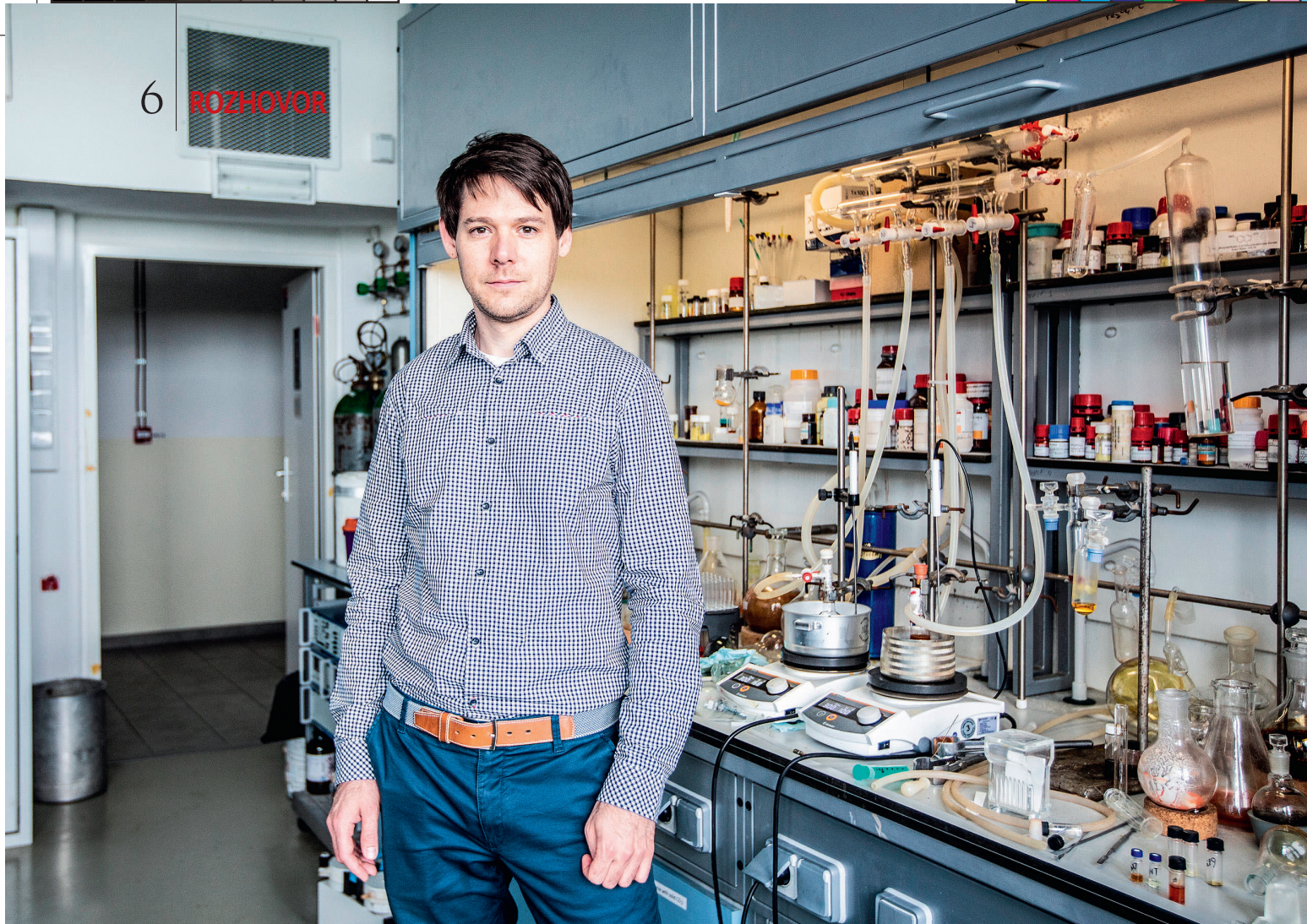
To chápu. A co si vůbec myslíte o kouření marihuany z rekreačních důvodů?

Nepodporuji jej. Myslím si, že potenciál této rostliny se má využívat v medicíně, a ne jako další legální droga. Kouření marihuany snižuje prestiž konopí, které bylo už před více než dvěma tisíci lety známo jako velmi účinná léčebná látka. Bohužel když se dnes řekne konopí, každý si nejprve představí psychotropní THC. Ale ➔

Jan Storch (38)

Co si pamatuje, chtěl být vědcem a zabývat se chemií. Dnes působí jako vedoucí oddělení pokročilých materiálů a organické syntézy v Ústavu chemických procesů Akademie věd České republiky. Tam se svým týmem a ve spolupráci s komerčními subjekty vyvinul průmyslovou metodu separace kanabinoidů z technického konopí. Nyní se věnuje komercializaci vyvinutého know-how a jeho uplatnění v produktech, jako jsou kosmetika, zdravotnické prostředky a léčivé přípravky – a to ve firmách CB21 Pharma, PharmaCan a CBDepot.

v konopí jsou hlavně nepsychotropní kanabinoidy a o ty jde především.

Před několika lety jste začal v Ústavu chemických procesů pracovat se svou výzkumnou skupinou právě na extrakci čistých kanabinoidů z konopí. Chemii se ale věnujete už velmi dlouho. Kde se tahle vášně vzala?

Mám to takhle odmalička.

To se člověk narodí...

... a má rád vědu. Ano, tak to přesně bylo. Moje máma si totiž dala za cíl, že ze mě bude vědec. Odmala mě tedy vedla k přírodním vědám a dbala o to, abych byl systematický. Ne že by mě do toho silou tlačila, ale četla mi encyklopedie, knihy o přírodě, o vesmíru, pak o stavbě hmoty. Až tomu sama přestala rozumět a já si už četl sám.

Každý vášnivý chemik si první laboratoř obvykle staví v kuchyni nebo v garáži. Kdy jste ji vybudoval vy?

To je poměrně dlouhodobý proces, než naskladníte potřebné množství laboratorního skla, chemikálií, přístrojů... Taková never-ending story.

Tak se zeptám jinak – kdy jste už měl laboratoř, se kterou jste byl spokojen?

Až na vysoké škole. Ale dá se říct, že už na základce jsem v laboratoři na naší chalupě

mohl dělat všemožné experimenty s chemikáliemi, žiravinami, hořlavinami a tahle fascinace postupně přešla v zájem o trhaviny a třaskaviny, což už tak bývá, když propadne te chemii.

Jak ale vidím, máte všechny prsty. Přežil jste bez újmy na zdraví.

Naštěstí. Zkoušel jsem skoro všechno. Třaskaviny jsou látky citlivé na mechanické vlivy, ihned vybuchnou, zatímco trhaviny potřebují iniciovat rozbuškou, ale pak je jejich brzance mnohem silnější. Takže jsem přešel na trhaviny a odpaloval pařezy v okolí naší chalupy anebo zakopával nálože do země a vyráběl krátery. Nádherné krátery! Bylo to úžasné dobrodružství, ale postupně jsem se začal profilovat do organické chemie. To je královna chemií, snoubí všechny obory.

Studoval jste tedy přírodovědné gymnázium?

Byl jsem na Masarykově střední škole chemické v Praze. Gympl by byl ztráta času.

Proč myslíte?

Nejsem humanitně založený člověk. To, co si nedokážu logicky odvodit, si nezapamatuju. Mám problémy se jmény a věci, které se musí memorovat, moc nezvládám. Takže jsem chtěl jít do Křemencovy ulice, kde je nejlepší střední chemická škola v České republice.

Vzali mě tam bez přijímaček a to mě vlastně překvapilo. Protože na třech vysvědčeních ze základky, která se musela předložit, jsem sice měl jedničku z chemie, ale taky dvojku z chování.

Co jste prováděl?

Základka mě nebavila. Takových nesmyslů nepotřebných pro život, co jsme se tam učili! Systém výuky by se měl celý překopat. Jinak je to ztráta času pro dítě i pro rodiče, vyhozené peníze pro stát. Já se tam nudil a zlobil.

Patříte tedy ke stoupencům moderních metod výuky, které nevyžadují velké znalosti, ale sází na spojování souvislostí, na logiku. Víte ale, že to má také svá úskalí?

Chápu, že každé dítě má zvládnout základy v zeměpise, biologii, má si osvojit češtinu a další jazyky i nějaké znalosti z literatury a historie. Ale na českých školách se to učí moc do hloubky, v životě to nevyužijete. Podle mě by se měla hlavně učit logika, což tedy znamená matematika. A když někdo nemá vlohy na matematiku, tak je třeba ho jiným způsobem zase učit logice. Z prvního stupně základní školy by dítě potom mělo odcházet s tím, že vládne dobře selským rozumem a počty, takže se nenechá okrást od šejdů, kteří by mu chtěli snad nabuňkovat, že půjčka za strašná procenta je to nejlepší řešení. Druhý stupeň základky by

měl být obdobím specializace, dítě by se mělo profilovat pro přírodní, nebo humanitní vědy. A na střední by měl student mít už zcela jasno.

Hm, to jste na děti hodně náročný. Spousta z nich v patnácti letech jasno vůbec nemá. A není to chyba školského systému. Někteří lidé prostě zrají pomaleji, jiní jsou renesanční povahy a baví je více oborů...
Podle mě by měl člověk brzo vědět, co ho baví nejvíce.

Studoval jste na VŠCHT na Fakultě chemické technologie – obor organická chemie. Přemýšlel jste tehdy o tom, jak se uplatníte?

Chtěl jsem být vědec. Od třetího na střední škole jsem chodil na Akademii věd do laboratoří. Věděl jsem, že budu posléze dělat doktorát z organické chemie a věnovat se výzkumu. S tím jsem do toho šel.

I když jste věděl, jak jsou čeští vědci placeni?

To jsem sice věděl, ale ještě jsem o tom takhle nepřemýšlel. Při studiu jsem měl nějakou mzdu z Akademie věd a stipendium k doktorátu, ale asi v polovině doktorského studia jsem se odstěhoval od rodičů a začalo mi to docházet. A když jsem končil s doktorátem, což byl rok 2009, dolehla na mě demotivace z práce.

V jakém smyslu?

Výzkumné státní instituce fungují neefektivně. Dostávají prostředky od státu, ty ovšem nejdou na výzkum, ale na mandatorní výdaje,

”
Nebudu už žebrot. Pět šest milionů ročně chci věnovat ze svého podnikání na práci vlastní výzkumné skupiny. To je můj cíl.

mzdy, režii a chod instituce. A těch peněz je tak málo, že na podporu vědy nezbývají. Všude jinde v zahraničí jsou institucionální prostředky tak velké, aby stačily i na výzkum. A výzkumníci nemusí ztrácet 40 až 50 procent svého času při psaní projektů, které mají maximálně z pěti až deseti procent šanci uspět. Tenhle systém je demotivující a zvláště pak pro mladého člověka, který se na začátku vědecké kariéry potřebuje rozjet a nastartovat pozitivně život.

Přesto jste v chemickém ústavu setrval.

V roce 2012 se tam změnilo vedení a zástupce ředitele pro vědu a výzkum mě podporoval v tom, abych si založil vlastní výzkumnou skupinu. To byl důvod, proč jsem zůstal. A začal jsem tedy psát žádosti o dotaci na projekty spojené s aplikovaným výzkumem helicenů... Kdybych ty granty nezískal, skončil bych. Vždy jsem byl nastaven tak, že když něco zkoumám, chci to uplatnit v praxi. Dříve či později.

Co jsou to heliceny?

Polycyklické aromatické látky, jež mají unikátní elektronické a optické vlastnosti, ale zatím neexistoval způsob, jak jich získat větší množství. Společně s jedním kolegou z ústavu jsme tedy vymysleli novou fotochemickou syntézu helicenu, díky níž jsme schopni připravit už multigramové množství.

K čemu jsou heliceny dobré?

Mají potenciální využití například v optoelektronice. Naše výzkumná skupina na projektu stále pracuje a já coby její vedoucí →

INZERCE

4 tipy, jak poznat výhodné spoření

1. Prvním a hlavním ukazatelem by měla být úroková míra. Tu má aktuálně nejvyšší na trhu Raiffeisenbank, a to 3 %. Banky vždy uvádějí nejvyšší možnou dosažitelnou úrokovou míru. Aby ji ale klient získal, zpravidla musí dodržet nějaké podmínky. Nejčastěji to bývá aktivní využívání běžného účtu, případně se úroková sazba mění podle zůstatku na účtu.
2. Například s účtem Raiffeisenbank můžete výhodně spořit do částky 150 000 korun. To znamená, že vše, co je na spořicímu účtu nad tuto částku, bude úročeno jinou sazbou. Je tedy třeba si uvědomit, s jakou částkou budete nakládat a zda se vyplatí vybrat spořicí účet s nejvyšší úrokovou sazbou nebo třeba kombinaci více účtů.
3. Některé spořicí účty mají výpovědní lhůtu, a to v rozmezí od několika dnů až po jeden rok. V případě, že na finanční prostředky klient sáhne před vypršením této lhůty, nevyhne se vysokým poplatkům. Od délky výpovědní lhůty se zpravidla odvíjí úroková míra. Čím delší výpovědní lhůta, tím vyšší úrok.
4. Při zakládání spořicího účtu je potřeba dát pozor, jestli není účet vázaný minimálním zůstatkem. V takovém případě je na účtu stále potřeba udržovat určitou částku, abyste se vyhnuli nečekaným poplatkům. Minimální zůstatek se může různě lišit, v některých případech to mohou být i desetitisíce.

Zaměstnanci Raiffeisenbank v rámci kampaně na spořicí účet eKonto XL rozsvítili na centrále banky číslici 3 %, symbol kampaně.

sháním peníze, což je opět demotivující a únavné.

A tak jste si k vědě přibral byznys.

Když moje výzkumná skupina začala dobře šlapat, dostavila se u mě potřeba nového úkolu. Mě totiž moc nebaví udržovat věci, radši tvořím nové. Tehdy jsem si řekl, že další krok musí být už podnikání. A v něm se musím pokusit propojit svůj koníček, tedy vědu, s byznysem.

Jak jste došel ke konopí?

Někdy v roce 2014 mě a můj výzkumný tým kontaktovali spolupracovníci Karla Janečka,

Takže výzkum platila firma Karla Janečka?

Jeho firma z velké části platila výzkum, kterému jsme se s mým týmem věnovali asi první rok a půl. A když už jsme postoupili a chtěli naše know-how komercializovat, dostali jsem se do rozporu se zaběhlými standardy v Akademii věd. I když naši práci podporovala spousta kolegů, nepodařilo se nám na akademii prosadit založení společné spin-off firmy s přímou účastí našeho ústavu. Zbývala tedy poslední možnost, a to založit nezávislou firmu a know-how, jež spoluvlastnily Ústav chemických procesů a firma Karla Janečka, si regulérně licencovat a pak ústavu platit licenční poplatky z cel-

Pracuji stále v chemickém ústavu a spoluvlastním také firmu PharmaCan, což je dostatečný zdroj příjmů. Firmu xMed21, jejímž majitelem byl Karel Janeček, jsem začal v červnu 2016 restrukturalizovat. Byly to tvrdé zásahy s propouštěním lidí, s uzavřením skladů a laboratoří, ale dostali jsme se z krize, již si firma procházela. Pod značkou xCan21 jsme pak začali vytvářet a prodávat produkty s čistým kanabidiolem: tablety, čípky, perorální roztoky, posléze i první kosmetickou řadu – a to díky spolupráci s Lenkou Průšovou, která je špičkovou formulátorkou kosmetiky.

Kde ty produkty prodáváte? Pokud vím, tak v Česku ještě třeba tablety nebo čípky nejsou povoleny.

První obchodní síť jsme vytvořili – díky kontaktům přátel Karla Janečka – v oblasti Jižní Ameriky a Karibiku a především zásluhou našeho společníka, který má na starost rozvoj obchodu, Patrika Kočici. V Jižní Americe je mnohem přístupnější legislativa, Evropa je v tomto směru stále rigidní.

A není to vlastně dobře?

Máte pravdu, na jedné straně je to dobře, protože to chrání spotřebitele. Na druhou stranu se nepoužívají léčebné látky, které by mohly pomáhat nemocným. A to mi přijde špatně.

V jakých obrazech se firma xMed21 pohybovala?

Měli jsme obrát přes milion dolarů, což mi stačilo na to, abych vyvíjel produkty a firmu dál budoval, už jsem nepotřeboval dotace od Karla Janečka. A když si nás v roce 2017 všimlo několik významných investorů, uvědomil jsem si, že je čas na další krok. Nabídky z Kanady jsme odmítli, ale nakonec jsme se spojili s uskupením kolem Proxy Finance a investičního fondu EMUN Partners, jež se staly strategickými partnery pro rozvoj podnikání, které se teď zaměřuje léčebným směrem. S jejich zástupci a také s dalšími lidmi, již se vyznají v problematice vývoje léčiv a zdravotnických prostředků, jsme se nakonec dohodli, že veškerý byznys xMed21 vložíme do nové společnosti CB21 Pharma, která má ambice být regulérní farmaceutickou firmou.

To vzhledem ke stávající české legislativě ale nebude snadné.

Podle našich zákonů mohou lidé užívat jen konopné květy. A těch je nedostatek, pěstuje je jedna česká firma anebo se nakupují v zahraničí. Je to hloupá záležitost: místo aby se z květů izolovaly čisté kanabinoidy a vyrábily standardizované léčivé formy, u nichž přesně víte, jaké množství aktivní látky obsahují, lidé bez kontroly sami inhalují květy. Chceme

Znělo to neuvěřitelně, když vypočítávali, proti jakým onemocněním extrakty z konopí pomáhají. Jsem vědec, bral jsem to nejprve jako šarlatánské řeči.

který právě zakládal firmu zabývající se konopím. Oslovili nás s dotazem, zda bychom nemohli vyvinout metodu, která by dokázala izolovat z konopí extrakty bez tetrahydrokanabinolu (THC), a ty by tedy šlo legálně využít. Konopí? Když jsem to slyšel, zděsil jsem se. To budou nějaké feťáci. Přesně tak uvažuje většina lidí.

Jak vás přesvědčili?

Znělo to neuvěřitelně, když vypočítávali, proti jakým onemocněním extrakty z konopí pomáhají. Jsem vědec, bral jsem to nejprve jako šarlatánské řeči. Ale nasadili mi brouka do hlavy, začal jsem studovat odbornou literaturu a ta potvrdila, že nepsychotropní kanabinoidy, především kanabidiol (CBD), mají poměrně široký biologický účinek.

Jaký?

Podle odborných publikací a studií kanabidiol mírní bolest, ale oproti THC nemění stav vědomí. Pomáhá také při mírných úzkostech a depresích, zároveň je silně protizánětlivý, funguje při autoimunitních onemocněních, při cukrovce, Crohnově chorobě... Většina testů byla tehdy, když jsem o tom přemýšlel, ještě realizována jen na buňkách a malá část na potkanech a myších, takže to nemohlo mít přesnou vypovídací hodnotu, ale něco to už ukazovalo. Dnes víme mnohem více a já jsem rád, že jsme si s lidmi od Karla Janečka pláclí. Za ústav jsme s ním sepsali dohodu o smluvním výzkumu a začali jsme vyvíjet extrakční metodu k izolaci čistých kanabinoidů bez THC.

kových tržeb. Bohužel, jednání se protáhla, ztratili jsme skoro dva roky, než jsme k téhle dohodě dospěli a založili firmu PharmaCan, která mohla začít vyrábět a prodávat čisté kanabinoidy. Dva roky v tomhle byznyse, který je na strmém vzestupu, znamenají hodně. V letech 2014 a 2015 jsme byli jedni z mála, kteří pracovali na extrakci těchto látek, teď už je ve světě početná konkurence.

Jste vědci, jak se vám daří obchodovat s kanabinoidy?

Soustředíme se na vývoj a optimalizaci výrobních procesů, ale neumíme marketing a prodej, samozřejmě. Naštěstí jsme našli schopné partnery v české firmě Cannabis Pharma a také ve slovenské CBDepot, spojili jsme se a rozdělili jsme si úlohy: PharmaCan je odpovědná za výrobu, Slovinci se věnují obchodu a Cannabis Pharma vyrábí vlastní produkty pod značkou CBDex, přičemž máme všichni třetinové podíly ve společné firmě.

Jak se na tomto podílí Karel Janeček?

V létě 2016 mi zavolal a zeptal se, jestli bych nechtěl fidit jeho firmu. „Kolik času mám na rozmyšlenou?“ zeptal jsem se. „Tři minuty, počkám na drátě,“ povídá. A tak jsem přemýšlel tři minuty a řekl, že to beru. Byla to výzva, jak jinak. Restrukturalizovat a přetvořit firmu Karla Janečka tak, aby nežila jenom z jeho investic. To mi přišlo hodně zajímavé. Měl jsem ale podmínku, že já osobně od něj nebudu brát žádné peníze.

Vy už nepotřebujete peníze?

to změnit a přinést na farmaceutický trh alternativu přírodního charakteru, takzvaná fytofarmaka. Nebudou pokoutního původu, ale standardizovaná, legální a otestovaná. Tomu se říká evidence-based medicine. Medicína založená na důkazech.

Máte při těch plánech čas na soukromí?
Od té doby, co jsem začal dělat byznys, jsem hodně vytížený. A je to asi na mně vidět, že?

To nepozoruji. Nicméně – máte rodinu?
Máme s partnerkou tříletou dceru, jsem ale svobodný, nežením se.

Jak často býváte s dcerou?
Každé ráno jsem doma, snídám, hraju si s dcerou, kolegové vědí, že do desáté nejdu z baráku, ale vyřizuju telefonáty či maily. Po desáté jsem k dispozici i fyzicky, pracuju do večera. A když zrovna nemám jednání, snažím se zase přijít domů tak, abych si ještě s dcerou zablblnul. A na víkendy jezdíme na chalupu.

Je vám 38 let, řada vašich vrstevníků dnes říká, že práce není všechno, a chce si také užívat života.

Nejsou to ti mladší?

Myslím, že se tenhle pocit týká i vaší generace.

Mě se netýká. Makám neustále.

Nejste dnes už spíše byznysmen než umanutý vědec?

Vědy jsem se nevzdal. Výzkumnou skupinu v ústavu mám dobře strukturovanou, mám dva zástupce, takže nemusím denně být se studenty, abych jim říkal, co mají udělat. Hierarchie funguje a vedení ústavu proti mému podnikání nic nenamítá. Vždyť z něho jdou ústavu také peníze, je to synergický efekt a vše je transparentní. Je ale pravda, že vývoj událostí přece jen do jisté míry přerostl všechna má očekávání.

A jaká je tedy prognóza pro vaše podnikání?

Kosmetiku jsme uvedli na český trh tento týden, další přípravky by měly následovat ke konci roku.

A léky?

Léky jsou na pět až osm let.

Na začátku našeho rozhovoru jste říkal, že nerad udržujete status quo, že raději začínáte znovu...

Co tedy budu dělat až se nám podaří prosadit tyto produkty na trhu? Určitě časem, když všechno bude fungovat, najdeme nového generálního ředitele, který bude firmu řídit a rozvíjet. A já? Jeden z důvodů, proč jsem začal dělat byznys, byla ta strašná demotivace z toho, jak je obtížné získat peníze na vědecký výzkum. Tehdy jsem si řekl, že už nechci nikde žebrot a raději budu vydělávat peníze sám. Dnes doplňuji – a také je sám dávám na výzkum. Pět šest milionů ročně chci věnovat ze svého podnikání na práci vlastní výzkumné skupiny. To je můj další cíl. ●

INZERCE

Celoodpružený speciál **Author A-RAY** přichází na rámu zkonstruovaném ve spolupráci s přední švýcarskou konstrukční kancelář **ICTM AG**. Je už odpočátku stvořen a testován v podmínkách nekonečných alpských trailů! O odpružení se stará **čtyřčep Horst Link** s hlavním čepem, který je připevněný k sedlové trubce a čepem zadní stavby umístěným před a pod zadní osou kola. Přepákování je ideální volbou pro XC a trailová celoodpružená kola, díky zvolené kinematice zadní stavby nedochází k jejímu pohupování a rám díky tomu neztrácí a nepohlcuje energii ze šlapání

Více informací o nové kolekci Author 2019 naleznete na www.author.eu.

CENA 59 990 Kč

